

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 31-01-2014

SDS version: 1.0

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Pr-nr.: 2330813

Handelsnavn: Husholdningssprit

Produkt nr.: 6925

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Industrielt brug.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

Harald Nyborg

Gammel Højmevej 30

5250 Odense SV

Tlf. 63 95 95 95

www.harald-nyborg.dk

Kontaktperson og mail:

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator.as, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

EU (67/548 eller 1999/45): F;R11

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 2;H225.

Ordlyd af R- og H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

CLP

Signalord:

Fare

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Meget brandfarlig væske og damp.(H225)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)

Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)

Holdes væk fra varme/gnister/åben ild/varme overflader. Rygning forbudt. (P210)

VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. (P303+361+353)

Opbevares på et godt ventileret sted. Opbevares køligt. (P403+P235)

Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med nationale regler. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning:

-

VOC

-

Andet

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer/Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	DSD-klassificering/ CLP-klassificering	w/w %	Note
Ethanol	603-002-00-5	64-17-5/ 200-578-6	F;R11 Flam. Liq. 2; H225	80-95	1
Butanon	606-002-00-3	78-93-3/ 201-159-0	F;R11 Xi;R36 R66 R67 Flam. Liq. 2;H225, Eye Irrit. 2;H319, STOT SE 3;H336, EUH066	1-5	1
4-Methylpentan-2-on	606-004-00-4	108-10-1/ 203-550-1	F;R11 Xn;R20 Xi;R36/37 R66 Flam. Liq. 2;H225 Acute Tox. 4;H332 Eye Irrit. 2;H319, STOT SE 3;H335 EUH066	1-5	1

1 = Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag. Hold den tilskadekomne under opsyn.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik meget vand eller mælk. Fremkald IKKE opkastning. Hvis opkastning forekommer holdes hovedet lavt, så der ikke kommer maveindhold i lungerne. Opsøg læge.
Hud:	Fjern straks forurenede tøj. Vask huden med vand og sæbe. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne:	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding:	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt – søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Neurotoxiske virkninger: Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer på neurotoxicitet kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsår, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes. Huden vil derefter være mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Vandtåge (aldrig vandstråle – spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er meget brandfarligt. Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser: Carbonoxider. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå at indånde dampe fra spildt stof. Brug personlige værnemidler – se pkt. 8.

Fjern antændelseskilder, Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til kloak – se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Opsamles og håndteres som kemikalieaffald. Opsuges med granulat eller lign. Efterskyl grundigt med vand.

Videre håndtering af spild – se punkt 13.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

Rygning og brug af åben ild forbudt. Undgå kontakt med og indånding af spildt stof. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til rigeligt vand, øjenskylleflaske og nødbruser.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lign. Opbevares brandsikkert. Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage. Beredskabsstyrelsens tekniske foreskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse I-2, (FP < 21C Blandbar med vand), En oplagsenhed = 1 liter.

Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Ethanol	1000 ppm – 1900 mg/m ³	-
Butanon	150 mg/m ³ = 50 ppm	LH
Methylisobutylketon	83 mg/m ³ = 20 ppm	EH

E = Stoffet har en EF-grænseværdi, L = grænseværdien er en loftværdi, som ikke på noget tidspunkt må overskrides.

H = Stoffet kan optages gennem huden.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

DNEL/PNEC-værdier:

Ethanol - DNEL:

Inhalation	Short term	Local effects	Workers	1900 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	343 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	950 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	General population	950 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	87 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	206 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	114 mg/m ³

Butanone - DNEL:

Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	1161 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	600 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	31 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	412 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	106 mg/m ³

4-Methylpentan-2-one - DNEL:

Inhalation	Short term	Systemic effects	Workers	208 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	Workers	208 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	11.8 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	83 mg/m ³
Inhalation	Long Term	Local effects	Workers	83 mg/m ³
Inhalation	Short term	Systemic effects	General population	155.2 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	General population	155.2 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	4.2 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	4.2 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	14.7 mg/m ³
Inhalation	Long Term	Local effects	General population	14.7 mg/m ³

Ethanol - PNEC:

Water	Fresh	0.96 mg/L
Water	Marine	0.79 mg/L
Water	Intermittent releases	2.75 mg/L
Soil	-	0.63 mg/kg soil dw

Butanone - PNEC:

Water	Fresh	55.8 mg/L
Water	Marine	55.8 mg/L
Water	Intermittent releases	55.8 mg/L
Soil	-	22.5 mg/kg soil dw

4-Methylpentan-2-one - PNEC:

Water	Fresh	0.6 mg/L
Water	Marine	0.06 mg/L
Water	Intermittent releases	1.5 mg/L
Soil	-	0.83 mg/kg sediment dw

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenarie til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Personlige værnemidler:

Indånding:	Anvend åndedrætsværn som er luftforsynet, da produktet indeholder lavtkogende væsker.
Hænder:	Brug beskyttelseshandsker af typen 4H. Der kan evt. anvendes engangshandsker af nitrilgummi, såfremt handskerne skiftes straks efter at de er forurenede.
Øjne:	Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.
Hud og krop:	Ikke påkrævet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende:	Flydende
Farve:	Klar
Lugt:	Karakteristisk
pH:	-
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt(°C):	-
Flammepunkt (°C):	16
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (fast stof, luftart):	-
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	3,5 / 19
Damptryk (mm Hg, 25 °C):	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde (g/cm ³):	0,81
Opløselighed i vand:	Opløselig
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Viskositet (mm ² /sec):	-
Eksplorative egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data.

10.2. Kemisk stabilitet

Normalt stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser. Antændeligt ved temperaturer over flammepunktet. Dampene, der afgives, kan antændes af f.eks. en gnist, en varm flade eller en glød. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige.

10.4. Forhold, der skal undgås

Må ikke udsættes for opvarmning (f.eks. solbestråling), da overtryk kan udvikles. Undgå dannelse af gnister og gløder samt opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser (primært carbonoxider).

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Substans	Eksponeeringsvej	Art	Test	Resultat
Ethanol	Oral	Rat	LD50	10470 mg/kg bw
Ethanol	Inhalation	Rat	LC50	124.7 mg/L air/4 h
Ethanol	Dermal	Rabbit	LD50	> 20000 mL/kg bw
Butanone	Oral	rat	LD50	4.29 mL/kg bw
Butanone	Inhalation	-	-	-
Butanone	Dermal	rabbit	LD50	> 10 mL/kg bw
4-Methylpentan-2-one	Oral	rat	LD50	2.08 other: g/kg body weight
4-Methylpentan-2-one	Inhalation	rat	LC 50 /4h	> 2000 < 4000 ppm
4-Methylpentan-2-one	Dermal	rabbit	LD50	> 20 mL/kg bw

Symptomer:

Indånding: Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Indtagelse: Indtagelse kan give ubehag

Hudkontakt: Kan virke irriterende på huden - kan medføre rødme. Indeholder stoffer der kan optages gennem huden, se derfor også "Indånding".

Øjenkontakt: Kan fremkalde irritation af øjet.

Langtidsvirkninger:

Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. Lever, nyrer og centralnervesystem, herunder hjerneskader.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Ethanol	96 h	Fish	LC50	15.3 g/L
Ethanol	48 h	Daphnia	LC50	5012 mg/L
Ethanol	96 h	Algae	EC50	ca. 1.97 g/L
Butanone	96 h	Fish	LC50	2993 mg/L
Butanone	48 h	Daphnia	EC50	308 mg/L
Butanone	96 h	Algae	EC50	2029 mg/L
4-Methylpentan-2-one	96 h	Fish	LC50	> 179 mg/L
4-Methylpentan-2-one	48 h	Daphnia	EC50	> 200 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ethanol	Ja	Ingen data	Ingen data

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ethanol	Nej	-0,35	Ingen data

12.4. Mobilitet i jord

-

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

-

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
H	14 06 03	Andre opløsningsmidler og opløsningsmiddelblandinger

Særlig mærkning:

-

Forurennet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af reglerne om transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR og IMDG.

14.1 -14.4.

ADR

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
1170	Ethanolopløsning	3	II

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transportfareklasse	Emballagegruppe
1170	Ethanol solution	3	II

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Krav om arbejdspladsbrugsanvisning, da produktet indeholder > 1 % af et stof, som er klassificeret som sundhedsfarligt eller miljøfarligt efter Miljøministeriets regler.

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde). Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning. (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

Krav om særlig uddannelse:

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Anden mærkning:

Meget brandfarlig. (F).

Meget brandfarlig. (R11)

Opbevares køligt. (S3)

Holdes væk fra antændelseskilder. Rygning forbudt. (S16)

Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm under arbejdet. (S39)

Ved ulykkestilfælde eller ved ildebefindende er omgående lægebehandling nødvendig; vis etiketten, hvis det er muligt. (S45)

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Bekendtgørelse nr. 571 af 29. november 1984 om anvendelse af driv- og opløsningsmidler i aerosolbeholdere.

Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.

Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H/R sætninger omtalt i afsnit 2+3:

R11 – Meget brandfarlig.

R20 – Farlig ved indånding.

R36 – Irriterer øjnene.

R37 – Irriterer åndedrætsorganerne.

R66 - Gentagen udsættelse kan give tør eller revnet hud.

R67 - Dampene kan give sløvhed eller svimmelhed.

H225 - Meget brandfarlig væske og damp.

H332 – Farlig ved indånding.

H315 – Forårsager hudirritation.

H319 - Forårsager alvorlig øjenirritation.

H335 – Kan forårsage irritation af luftvejene.

H336 – Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.

EUH066 - Gentagen kontakt kan give tør eller revnet hud.

Udarbejdet på baggrund af EU forordningerne 453/2010 og 1907/2006

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

-

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

-
